Planer og budget 2017

Sammenfatning

Nordisk
Ministerråd

Planer og budget 2017 – sammenfatning

ISBN 978-92-893-4857-7 (PRINT)

ISBN 978-92-893-4858-4 (PDF)

<http://dx.doi.org/10.6027/ANP2017-706>

ANP 2017:706

© Nordisk Ministerråd 2017

Layout: Erling Lynder

Tryk: Rosendahls

5041 0457
Ecolabelled Printed Matter

Printed in Denmark

www.norden.org/nordpub

Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde er en af verdens mest omfattende regionale samarbejdsformer. Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige samt Færøerne, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbejde er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret og er en vigtig medspiller i det europæiske og internationale samarbejde. Det nordiske fællesskab arbejder for et stærkt Norden i et stærkt Europa.

Det nordiske samarbejde ønsker at styrke nordiske og regionale interesser og værdier i en global omverden. Fælles værdier landene imellem er med til at styrke Nordens position som en af verdens mest innovative og konkurrencedygtige regioner.

Nordisk Ministerråd

Ved Stranden 18

1061 København K

www.norden.org

Planer og budget 2017 – sammenfatning

Indholdsfortegnelse

Planer og budget 2017	4
Budgettets totalramme og budgettet fordelt på budgetsektorer	6
Hovedlinjer i budget 2017	9
Ministerrådenes politiske prioriteringer	10
Drøftelser med Nordisk Råd om Nordisk Ministerråds budget 2017	12
Budgettets indtægter og landenes indbetalinger	14
Landenes prognosticerede indbetalinger i national valuta	15
Udviklingen i Nordisk Ministerråds budget	17
Budgettets udvikling i perioden 2005-2017	18
Besparelse i det nordiske budget 2014-2016	19
Udviklingen i udisponerede midler 2012-2015	20
Likviditetens udvikling	23
Oversigt over Nordisk Ministerråds budget på budgetpostniveau	24
Bilag 1: De nordiske institutioners bevillinger i national valuta	30
Bilag 2: Valutakurser og inflationssatser 2017	31

Planer og budjet 2017

Det nordiske samarbeidet har siden 2014 vært preget av et omfattende reformarbeid under overskriften "Nytt Norden". I 2016 besluttet de nordiske samarbeidsministre å gå inn i neste fase av reformarbeidet. Målet er å sikre samarbeidets relevans for landene, næringslivet og sivilsamfunnet.

Det nordiske budsjettet spiller en sentral rolle som et verktøy for styring og prioritering for det nordiske samarbeidet. Store samfunnsmessige utfordringer har også betydning for det nordiske samarbeidet. Det gjelder hvordan vi eksempelvis møter konsekvenser av geopolitiske endringer, migrasjon og klimautfordringer. Økt internasjonal oppmerksomhet omkring nordiske løsninger representerer nye muligheter. Dette krever et dynamisk og fleksibelt samarbeid hvor budsjettet er et viktig redskap for å realisere nye løsninger på nye utfordringene.

Prioriteringene i budsjettet for 2017 reflekterer et ønske om at det nordiske samarbeidet

skal svare på de viktigste felles utfordringene i de nordiske landene. En bred tverrgående satsning på samarbeidet om integrering av flyktninger og innvandrere er således ett av hovedelementene i forslaget. Samarbeidet på dette området tar sikte på å bygge og utveksle kunnskap om beste praksis innenfor integreringsfeltet. Det etableres en felles nordisk clearing-sentral for nettverksbygging og kunnskapsutveksling, oppbygning av forskningskunnskap samt fokus på hvordan sivilsamfunnet kan bidra til integrering.

For å møte den økende interessen for Norden utenfor regionen er det fra 2016 iverksatt en felles nordisk strategi for profilering og posisjonering av Norden. Denne satsingen videreføres i 2017. Basert på de gode erfaringer fra Nordic Cool-satsningen i Washington DC i 2013, legges det i 2017 opp til en bred markering i samarbeid med kultursenteret Southbank i London.

I 2017 iverksettes et nytt initiativ fra de nordiske statsministre om felles

nordiske løsninger om globale utfordringer. Disse vil imøtekomme internasjonal etterspørsel etter innovative samfunnsløsninger på områder hvor de nordiske land har spisskompetanse.

Som ledd i reformarbeidet er det igangsatt strategiske gjennomlysninger for å identifisere potensialet i nordisk samarbeid på utvalgte områder i et 5-10-årsperspektiv. I budsjettforslaget er det satt av midler til videre oppfølging av forslagene i Könberg-rapporten på helseområdet. Videre er det satt av midler til oppfølging av den strategiske gjennomlysningen på arbeidsmarkedsområdet (Nielson-rapporten) og til gjennomlysningen av energisamarbeidet som avsluttes i mars 2017. Arbeidet ledes av Jorma Ollila. Denne arbeidsformen har vist seg vellykket og vil derfor bli videreført på miljøområdet i 2017.

Det har vært en god og konstruktiv dialog gjennom hele budsjettprosessen med Nordisk råd. I den årlige drøftelse med Nordisk råd våren 2016 om Nordisk ministerråds budsjett ble det oppnådd enighet om et kompromiss. Dette budsjettkompromisset er i sin helhet tatt inn i budsjettboken.

Den totale ramme for budsjettet er på nivå med 2016. Ordningen med et prioriteringsbudsjett som også inneholder formannskapslandets prosjekter, videreføres i 2017 under norsk formannskap.

København 10. november 2016

Dagfinn Høybråten
Generalsekretær
i Nordisk ministerråd

Budgettets totalramme og budgettet fordelt på budgetsektorer

Den totale udgiftsramme for 2017 for Nordisk Ministerråd er i alt 935.091 TDKK, som er uændret realramme i forhold til budget 2016.

Rammen kan specificeres således:

Sammensætningen af den samlede ramme	TDKK
Vedtaget budget 2017 i 2016-priser	927.546
Prisomregningseffekt til 2017-prisniveau	17.301
Valutaomregningseffekt	-9.756
Total i 2017-priser	935.091

Til budgetrammen for 2017 (i 2016-priser) lægges effekten af pris- og valutaomregningen med de prisomregningsfaktorer og valutakurser, som vises i bilag 2, og det

giver den totale udgiftsramme for Nordisk Ministerråd for 2017.

Effekten af prisomregningen i budget 2017 indebærer en inflationskompensation på 17.301 TDKK, svarende til en gennemsnitlig prisomregningsprocent på 1,9 %. Effekten af valutaomregningen til DKK af institutionernes bevillinger i national valuta indebærer en reduktion i budgettet på 9.756 TDKK. Det skal dog understreges, at det ikke har nogen realvirkning på budgettets størrelse (og landenes indbetalinger) eller på størrelsen af institutionernes bevillinger. Valutakurserne benyttes alene til at omregne institutioners bevillinger, som udbetales i domicil-landets valuta, til DKK.

På næste side ses fordelingen af udgiftsrammen på budgetsektorer for 2017.

Sammenstilling af budget 2017 og 2016 (løbende priser)

	Budget 2017	Budget 2016	Difference +/-	%
1. MR Samarbejdsministrene	258.184	253.984	4.200	1,7 %
a. Prioriteringsbudgettet	91.842	75.641	16.201	21,4 %
b. Internationalt samarbejde	55.261	68.919	-13.658	-19,8 %
i. Heraf kontorerne*	15.778	15.560	218	1,4 %
c. Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter og Sekretariatet	111.081	109.424	1.657	1,5 %
i. Heraf sekretariatet (NMRS)	79.244	78.150	1.094	1,4 %
2. MR Uddannelse og forskning	221.541	222.919	-1.378	-0,6 %
a. Generelle forsknings- og uddannelsesinitiativer	3.376	3.316	60	1,8 %
b. Politikudvikling m.v.	15.718	15.440	278	1,8 %
c. Mobilitets- og netværksprogrammer	80.306	77.713	2.593	3,3 %
d. NordForsk (institution)	99.442	104.153	-4.711	-4,5 %
e. Forskning i øvrigt	22.699	22.297	402	1,8 %
3. MR Social- og Helsepolitik	39.363	38.732	631	1,6 %
i. Heraf Nordens Velfærdscenter (institution)	20.083	19.794	289	1,5 %
4. MR Kulturpolitik	174.413	170.551	3.862	2,3 %
a. Generelle kultursatsninger	51.496	51.085	411	0,8 %
b. Børn og Unge	6.250	6.139	111	1,8 %
c. Film og Media	31.846	31.283	563	1,8 %
d. Kunstrådet	31.820	31.258	562	1,8 %
e. Nordiske Kulturhuse (institutioner)	46.010	44.219	1.791	4,1 %
f. Andre kultursatsninger	6.991	6.567	424	6,5 %
5. MR Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug	40.219	39.572	647	1,6 %
a. Fiskeri	6.416	6.303	113	1,8 %
b. Jord- og Skovbrug	27.074	26.659	415	1,6 %
i. Heraf NordGen (institution)	19.769	19.484	285	1,5 %
c. Levnedsmidler	6.729	6.610	119	1,8 %

Fortsættes næste side

Sammenstilling af budget 2017 og 2016 (løbende priser)				
	Budget 2017	Budget 2016	Difference +/- %	
6. MR Ligestilling	9.185	9.023	162	1,8 %
7. MR Närings-, Energi- og Regionalpolitik	129.080	130.773	-1.693	-1,3 %
a. Näring	85.664	87.766	-2.102	-2,4 %
i. Heraf Nordisk Innovation (institution)	67.910	70.326	-2.416	-3,4 %
b. Energi	10.322	10.461	-139	-1,3 %
i. Heraf Nordisk Energiforskning (institution)	6.046	6.261	-215	-3,4 %
c. Regional	33.094	32.546	548	1,7 %
i. Heraf Nordregio (institution)	11.114	10.954	160	1,5 %
8. MR Miljø	45.716	44.907	809	1,8 %
9. MR Arbejdsmarkedspolitik	14.086	13.839	247	1,8 %
i. Heraf NIVA (institution)	3.461	3.403	58	1,7 %
10. MR Ekonomi og Finanspolitik	1.874	1.841	33	1,8 %
11. MR Lagstiftning	1.430	1.405	25	1,8 %
Totalt nordisk budget	935.091	927.546	7.545	0,8 %

*Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland

Rammerne i DKK fordelt på budgetpostniveau ses i tabel på side 24.

Hovedlinjer i budget 2017

Nordiska ministerrådet är ett forum för det formella samarbetet mellan de nordiska regeringarna. Ministerrådets arbete regleras av Helsingforsavtalet som senast ändrades 1995.

Ordförandeskapet för Nordiska ministerrådet roterar mellan länderna på årlig basis. Norge tar 2017 över ordförandeskapsrollen efter Finland.

Det är de nordiska samarbetsministrarna (MR-SAM), som har det övergripande ansvaret för att koordinera arbetet i Nordiska ministerrådet. Därtill utförs samarbetet i tio fackministerråd.

Den nordiska budgeten har i perioden 2014-2016 reducerats med sammanlagt 8 % i fasta priser. I år är dock den totala ramen för den nordiska budgeten oförändrad i förhållande till 2016. Fördelningen mellan sektorerna följer fördelningen från 2016.

Inför 2017 har emellertid samarbetsministrarna omprioriterat inom

ramen för sin budget. Konsekvensen är att prioriteringsbudgeten utökats. Syftet är att möjliggöra nya omfattande politiska satsningar. *För mer information se avsnittet om huvudlinjer i Nordiska ministerrådet för politiska prioriteringar.*

Vidare fortsätter ordförandeskapsprojekten från Danmark (2015) och Finland (2016) under 2017. Dessutom lanserar Norge sina prioriterade ordförandeskapsprojekt.

Budgeten har utarbetats mot bakgrund av fackministerrådens bidrag till prioriteringar och presenterades som generalsekreterarens budgetförslag juni 2016. Förslaget skickas därefter på nationell remiss i de nordiska länderna. Samarbetsministrarna fattades i september 2016 beslut som budgetförslaget. Den slutgiltiga budgeten för Nordiska ministerrådet 2017 antogs av de nordiska samarbetsministrarna i november 2016 efter diskussioner med Nordiska rådet.

Ministerrådernes politiske prioriteringer

Generalsekretæren fik 2013 oppdraget att se på möjligheterna för att effektivisera och förbättra det nordiska regeringssamarbetet. Mot bakgrund av rapporten *Nytt Norden* beslutade samlarbeitsministrarna i juni 2014 om rapportens konklusioner, som har implementerats 2014-16.

Reform fortsätter att vara ett centralt tema för det nordiska samarbetet i år. Anledningen är den uppföljande *Nytt Norden 2.0-rapport* som initierades i februari 2016.

Ett verktyg som kan bidra till ökad relevans i det nordiska regeringssamarbetet är de nordiska samlarbeitsministrarnas prioriteringsbudget. Denna budget, vars syfte är att möjliggöra och facilitera igångsättandet av nya och större tvärgående projekt/program samt ländernas ordförandeskapssatsningar, har existerat sedan 2013.

I 2017 används prioriteringsbudgeten bland annat för att finansiera ett ambitiöst och brett nordiskt samlarbeitsprogram om integration av

flyktingar och invandrare. Det har gjorts en omprioritering i förhållande till Rysslands- och Vitrysslandssamarbetet under den internationella budgeten för att finansiera insatsen. Dessutom prioritera andra sektorer i Nordiska ministerrådet också samlarbeitsprogram om integrationsfrågan.

Därutöver prioriteras tvärgående insatser om nordiskt statistik-samlarbeitsprogram, miljö och klimat (uppföljning på COP 21), digitalisering samt bekämpning av social marginalisering, extremism och religiös diskriminering genom samlarbeitsprogram om demokrati, inkludering och säkerhet.

Det läggs också stort fokus vid uppföljningen av de strategiska genomlysningarna av det nordiska hälso- och arbetsmarknadssamlarbeitsprogram, samt den pågående energigenomlysningen i budgeten 2017. Det kommer vidare att sätas i gång en ny strategisk genomlysning i Nordiska ministerrådet under 2017 på miljöområdet.

Nordiska ministerrådet prioriterar också människors och företags gränsöverskridande aktiviteter i Norden. Gränshinderarbetet ligger fortfarande högt på den politiska agendan, och konsekvenserna av de tillfälliga gränskontrollerna på den fria rörligheten i Norden följs fortlöpande. Det sker också en koordinering och samarbete mellan länderna i nationella lagstiftningsprocesser samt implementering av EU-lagstiftning.

Fokus på internationella frågor och EU-saker har ökat i Nordiska ministerrådet de senaste åren. Det har skett som följd av reformen Nytt Norden. Idag har alla ministerråd internationella och EU-frågor på dagordningen, vilket resulterar i gemensamma deklarationer och aktiviteter riktade mot EU och andra internationella aktörer.

Nordiska ministerrådet har vidare konstaterat att intresset för Norden är ökande runt om i världen. Mot bakgrund av det arbetas det med en gemensam strategi för profilering

och positionering av Norden som en attraktiv region både i förhållande till turism, näringsliv och internationellt kapital. Parallellt med detta lanseras under 2017 också ett nytt statsministerinitiativ om nordiska lösningar på globala samhällsutmaningar. Initiativet igångsätts i syfte att öka kunskapen och främja gemensamma nordiska initiativ som kan gå efterfrågan efter innovativa samhällslösningar till mötes inom ramen för områden där de nordiska länderna sitter på stor erfarenhet och kompetens.

Avslutningsvis bör nämnas att Nordiska ministerrådet prioriterar barn- och ungdom, jämställdhet och hållbar utveckling högt och därför integrerar dessa tvärgående perspektiv i hela Nordiska ministerrådets verksamhet.

Drøftelser med Nordisk Råd om Nordisk Ministerråds budjet 2017

Høsten 2016 ble det gjennomført politiske forhandlinger mellom Nordisk råd og Nordisk ministerråd om ministerrådets budsjettforslag som resulterte i følgende endringer/presiseringer i budsjettet for 2017:

At avsette 3,413 MDKK til Nordjobb i 2017.

At fortsette å arbeide med den påbegynte analysen som omhandler koordinering og gjensidig informasjonsutveksling når det gjelder autorisasjoner for helsepersonell med det formål å vurdere sikkerhet, samt avsette opp til 0,3 MDKK hvis nåværende finansiering ikke er tilstrekkelig.

At gjenbruk av avfall er et prioritert område i det nordiske samarbeidet. NMR vil i 2017 gjennomføre en analyse og avsette de nødvendige ressurser for å avdekke om nasjonale regelverk, støtteordninger og

avgifter på avfallsområdet fremmer eller hemmer måloppnåelse om økt gjenbruk av avfall.

At avsette 1,0 MDKK til å styrke arbeidet med samfunnssikkerhet i Baltikum og Østersjøregionen.

At arbeidet med bioenergi, herunder matavfall, fortsatt blir en viktig komponent i det nordiske samarbeidet. I 2017 gjennomføres en studie som skal undersøke muligheter for videreutvikling av det nordiske samarbeidet innenfor biobrensel og transportsektoren. Studiet skal inkludere eventuelle forslag fra gjennomlysningen av energisektoren som er ferdig mars 2017.

At avsette opp til 1,0 MDKK til å utrede om initiativer angående mobilitet og rettferdig konkurranse på arbeidsmarkedet med særlig fokus på små og mellomstore virksomheter i Baltikum.

Det var videre et ønske fra Nordisk råd at Nordisk ministerråd skulle slutte med å betale tilbake de ubrukte midlene i Nordisk ministerråd, hvilket er hvorfor følgende henvisning til økonomi-reglementet tilføyes.

I henhold til Økonomireglementet § 20 A skal udisponerte midler som ikke kan overføres til neste budsjettår, tilbakebetales til landene

(fra og med 2009) inntil NMR har tilbakebetalt 35 MDKK – deretter settes disse midler på en reservekonto til MR-SAMs disposisjon for det neste budsjettår. Etter regnskapsåret 2015 er det tilbakebetalt 30,2 MDKK. Det forventes at resten av midlerne blir tilbakebetalt av ubrukte midler fra 2016, og at der fra og med 2018 finnes midler på en reservekonto.

Budgettets indtægter og landenes indbetalinger

Nordisk Ministerråds budget finansieres i første række af direkte bidrag fra landene. Som udgangspunkt indbetaler landene et beløb svarende til aktivitetsrammen fratrukket afgift på løn, nettorenteindtægter og øvrige indtægter, som det er vist i nedenstående tabel. Landenes indbetalinger sker i henhold til en særskilt fordelingsnøgle, som er beregnet på basis af

det respektive lands andel af den samlede bruttonationalindtægt i faktorpriser i Norden for de to seneste kendte år, som i budgettet for 2017 er 2013 og 2014.

Indtægter TDKK (løbende priser)	Budget 2014	Ford. nøgle 2014	Budget 2015	Ford. nøgle 2015	Budget 2016	Ford. nøgle 2016	Budget 2017	Ford. nøgle 2017
Afgift på løn	12.000		13.000		12.500		13.500	
Øvrige indtægter (f.eks. renter)	1.100		600		400		0	
Landenes bidrag	942.115		922.510		914.646		921.591	
– Danmark	197.844	21,0 %	184.502	20,0 %	177.441	19,4 %	186.161	20,2 %
– Finland	153.565	16,3 %	142.989	15,5 %	143.599	15,7 %	145.611	15,8 %
– Island	6.595	0,7 %	6.458	0,7 %	7.317	0,8 %	8.294	0,9 %
– Norge	288.287	30,6 %	290.591	31,5 %	295.431	32,3 %	292.144	31,7 %
– Sverige	295.824	31,4 %	297.971	32,3 %	290.857	31,8 %	289.380	31,4 %
Sum :	955.215	100 %	936.110	100 %	927.546	100 %	935.091	100 %

Landenes prognosticerede indbetalinger i national valuta

Det er besluttet i Overenskomsten om adgang til videregående uddannelse, at konsekvenserne af betalingsordningen for de nordiske lande skal reguleres over Minister rådets budget og dermed påvirker landenes bidrag til det nordiske budget. Betalingsordningen gælder Danmark, Finland, Norge og Sverige. Island, Grønland, Færøerne og Åland står uden for betalingsordningen. Der tages hensyn til landenes gensidige betalinger i landenes bidrag, og aftalen påvirker alene den interne fordeling af bidragene mellem landene (Danmark, Finland, Norge og Sverige). Det er i 2015 besluttet, at overenskomsten forlænges til udgangen af 2018.

Af overenskomsten fremgår det, at der skal ske betaling for 75 % af det antal studerende, som modtager studiestøtte fra det land, hvor den studerende er bosat efter gældende regler i det land, og som er indskrevet på en højere uddannelse i et andet land, som falder ind under Artikel 1 i overenskomsten.

Forskningsuddannelser samt studerende på uspecificeret højere uddannelse medregnes ikke i beregningsgrundlaget. Den årlige erstatning pr. studerende er 30.464 DKK i 2017.

Ministerrådet modtager statistik fra de nordiske studiestøttemyndigheder, som ligger til grund for beregningen

Betalingsordning, højere uddannelse TDKK				
	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
Danmark	-89.078	-85.457	-83.278	-78.963
Finland	19.777	24.387	29.137	33.861
Island	0	0	0	0
Norge	58.343	59.456	57.479	51.225
Sverige	10.958	1.614	-3.338	-6.123
Sum:	0	0	0	0

af det antal studerende mellem de nordiske lande, der indgår i ordningen.

Nedenfor vises landenes indbetaling-
er til Nordisk Ministerråd i tusinder af
det enkelte lands valuta efter

korrektion for betalingsordningen
for højere uddannelse og med
udgangspunkt i de af samarbejds-
ministrene godkendte budget-
valutakurser i bilag 2.

Budget 2017 – Landenes prognosticerede bidrag i national valuta

Danmark	107.199	DKK
Finland	24.090	EUR
Island	153.599	ISK
Norge	429.212	NOK
Sverige	354.070	SEK

Udviklingen i Nordisk Ministerråds budget

En måde at undersøge udviklingen i Nordisk Ministerrådets budget over langt sigt på er at sammenligne budgettet med de nordiske landes samlede bruttonationalprodukt (BNP). Det nordiske BNP er summen af BNP i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Nedenstående graf viser budgettets andel af det nordiske BNP gennem 21 år og det viser, at Ministerrådets budget sammenlignet med BNP falder i perioden.

Sammenligningen er foretaget for perioden 1995-2015, og år 1995 er sat

til indeks 100. Forøgelsen af budgettets relative andel i 2009 skyldes primært den økonomiske krise i 2008. Alle landenes BNP faldt i 2009 i forhold til 2008, og som følge heraf udgør Ministerrådets budget det år en større andel af det nordiske BNP.

Det ses af søjlediagrammet, at budgettets andel af BNP udgjorde indeks 56 i 2015. Hvis gennemsnittet af to femårsperioder sammenlignes, dvs. på den ene side årene 1995-1999 og på den anden side 2011-2015, udgør faldet en tredjedel.

NMR-budget som andel af BNP-norden

Budgettets udvikling i perioden 2005-2017

MR-SAM har for 2017 vedtaget en ramme, der er på niveau med budget 2016.

Niveauskiftet i 2008 skal ses på baggrund af beslutningen i forbindelse med budget 2008 om at finansiere en del af globaliseringssatsninger på 60 MDKK i 2008, som statsministrene lancerede i Punkaharju i Finland i juni 2007, med en forøgelse af aktivitetsrammen på 35 MDKK.

Når budgettet i faste priser i 2010 falder i forhold til 2009, og fortsat i 2011 ligger under niveauet for 2009,

skyldes det de udsving, der har været i valutakurserne. I dette tilfælde skyldes det konkret det store fald i norske og svenske kroners værdi fra sidste halvdel af 2008 til midten af 2009 i forhold til danske kroner. Stigningen fra 2011 til 2012 og forsat til 2013 skyldes på samme måde stigningen i norske og svenske kroner i forhold til danske kroner. Det relativt store fald i faste priser i 2015 og forsat i 2016 skyldes – foruden de nedskæringer, der har været i budgettet – faldet i norske og svenske kroners værdi i forhold til danske kroner.

Besparelse i det nordiske budget 2014-2016

Budgetrammen for Nordisk Ministerråds budget er sammenlagt beskåret med 8 % i faste priser i årene

2014-2016. Nedenstående tabel viser fordelingen af besparelserne på sektorer*:

Fordeling af besparelserne på sektorer*:						
Besparelser i TDKK	2014 i henhold til bud- get 2013	% af sekt. størrelse	2015 i henhold til bud- get 2014	% af sekt. størrelse	2016 i henhold til bud- get 2015	% af sekt. størrelse
Samarbejdsministrene	-20.734	-7 %	-5.138	-2 %	-6.523	-3 %
Uddannelse og forskning	-9.201	-4 %	-4.768	-2 %	-2.795	-1 %
Social- og Helsepolitik	-1.772	-4 %	-806	-2 %	0	0 %
Kulturpolitik	-8.203	-5 %	-3.358	-2 %	0	0 %
Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug	-1.715	-4 %	-822	-2 %	0	0 %
Ligestilling	-339	-4 %	-178	-2 %	0	0 %
Nærings-, Energi- og Regionalpolitik	-5.026	-4 %	-2.809	-2 %	0	0 %
Miljø	-1.696	-4 %	-888	-2 %	0	0 %
Arbejdsmarkedspolitik	-535	-4 %	-274	-2 %	0	0 %
Økonomi og Finanspolitik	-65	-4 %	-36	-2 %	0	0 %
Lagstiftning	-50	-4 %	-28	-2 %	0	0 %
	-49.336	-5 %	-19.105	-2 %	-9.318	-1 %

*Besparelser pr. budgetår er sammenlignet med budgettet året inden i dets års prisniveau.

Udviklingen i udisponerede midler 2012-2015

Udisponerede midler er defineret som midler, hvor der ikke er foretaget en beslutning om anvendelse til et bestemt formål. Udisponerede midler kan alene forekomme under budgetposter med projektmidler og programlignende aktiviteter, idet Ministerrådet på institutioner og organisationsbidrag udbetaler alle midler til eksterne parter, som har dispositionsretten over midlerne, og derfor er disse midler i Ministerrådets budget altid pr. definition 100 % disponeret. Projektmidler og programlignende aktiviteter udgjorde totalt ca. 56 % af Ministerrådets budget i 2015.

I forbindelse med en tidligere modernisering af budgettet og vedtagelse af Generalsekretærens forslagskatalog i 2007 besluttede MR-SAM at indføre en 20 %-regel kombineret med et minimumsbeløb på 200.000 DKK, som betød, at højst 20 % af årets budget på en budgetpost kunne videreføres til næste år; dog kunne man altid

videreføre 200.000 DKK. Denne regel er med moderniseringen af budgettet i 2014 ændret til en 15 %-regel med et minimumsbeløb på 150.000 DKK.¹

Samarbejdsministrene besluttede i maj måned 2009, at fra og med virksomhedsår 2009 skal midler, som falder for 15 %-reglen, tilbageføres til landene. Beslutningen er taget på baggrund af, at budgetrammen i 2008 blev udvidet med et engangsløft på 35 MDKK til finansiering af globaliseringsinitiativerne.

Herunder vises en grafisk fremstilling af de udisponerede midler i 2012-2015 samt en oversigt over fordelingen af de udisponerede midler fordelt på ministerråd i TDKK og i procent af sektorens samlede ramme.

Den ufrivillige opbremsning af aktiviteter i Rusland i 2015 på grund af Nordisk Ministerråds

¹ Minimumsgrænsen er indført af hensyn til de små projektbudgetposter, som en procentordning alene vil ramme uforholdsmæssigt hårdt.

Udisponerede midler ultimo 2012-2015

klassificering som udenlandsk agent resulterede i, at en stor del af Ruslandsmidlerne blev tilbagebetalt. Af disse midler er ca. 5 MDKK beskåret jf. 15 %-reglen. Dette forklarer den største del af totalbeløbet for de beskårne midler, se tabellen nedenfor. Desuden er ca.

5 MDKK af de tilbagebetalte midler overført til 2016 som udisponerede midler. Hvis Ruslandsmidlerne ikke skulle inkluderes i regnskabet, ville de udisponerede midler, der overføres til 2016, udgøre 13,1 MDKK, svarende til 1,4 % af det samlede budget.

Udisponerede midler ultimo 2012-2015

Sektor (TDKK)	2012	% af sekt. stør- relse	2013	% af sekt. stør- relse	2014	% af sekt. stør- relse	2015	% af sekt. stør- relse	Beskå- ret jf. 15 % regl.
Prioriterings- budgettet	–		3.242	4 %	3.939	5 %	3.841	5 %	766
Internationalt samarbejde	6.969	7 %	8.474	9 %	2.618	3 %	6.090	8 %	4.872
Uddannelse og forskning	10.612	5 %	11.064	5 %	1.970	1 %	1.049	0 %	342
Social- og Helsepolitik	361	1 %	897	2 %	865	2 %	268	1 %	0
MR-FJLS	623	2 %	856	2 %	1.714	4 %	122	0 %	0
Kulturpolitik	1.548	1 %	788	0 %	593	0 %	1.473	1 %	0
Ligestilling	465	5 %	1.045	11 %	28	0 %	142	2 %	0
MR-NER	1.450	1 %	781	1 %	2.347	2 %	1.541	1 %	0
Miljø	672	2 %	716	2 %	629	1 %	1.111	3 %	0
Arbejdslivspolitik	1.028	8 %	1.103	8 %	883	6 %	396	3 %	0
Økonomi og Finanspolitik	165	9 %	54	3 %	67	4 %	191	11 %	0
Lagstiftning	223	16 %	188	13 %	209	15 %	207	15 %	28
Øvrig virksomhet	11.128	6 %	3.564	3 %	1.342	1 %	1.190	1 %	591
SUM	35.244	3,7 %	32.772	3,3 %	17.204	1,8 %	17.623	1,9 %	6.599

Likviditetens udvikling

Denne graf viser to serier. Den ene viser den samlede likviditets højeste punkt hvert kvartal og den anden den laveste. Likviditetsbeholdningen indeholder Ministerrådets totale likviditet, hvor likviditeten i anden valuta end dansk er omregnet til danske kroner.

Fra og med budgetåret 2008 er landene begyndt at indbetale 4 gange årligt mod tidligere 2 gange, hvilket indebærer et ændret mønster i

Ministerrådets likviditetsbeholdning. Fra og med midten af året 2014 er landene begyndt at indbetale 8 gange om året, hvor 4 indbetalinger er i DKK og 4 er i landenes valuta.

MR-SAM besluttede i november 2010 at forskyde landenes indbetalinger med to måneder. Effekten heraf er, at Ministerrådets samlede likviditet er reduceret betydeligt allerede i 2011 og på visse tidspunkter derefter er tæt på nul.

Oversigt over Nordisk Ministerråds budget på budgetpostniveau

TDKK	Budget 2017	Budget 2016
Sum Prioriteringsbudgettet (MR-SAM)	91.842	75.641
<i>Formandskapspuljen, Norge</i>	15.270	0
1-8019 Grønn omstilling og konkurransekraft i nordiske byregioner	2.749	0
1-8020 Blå og grønn bioøkonomi	3.563	0
1-8021 Helse	2.341	0
1-8022 Integration	5.294	0
1-8023 Styrket samarbeid mellom de utenrikspolitiske instituttene	509	0
1-8024 Nordisk energisamarbeid	814	0
<i>Formandskapspuljen, Finland</i>	15.273	15.256
1-8012 Statistisk utredning över nordisk rörlighet och förmåner över gränserna	3.818	3.814
1-8013 Forskarutbyte mellan de nordiska utrikespolitiska instituten	764	763
1-8014 Miljömärkning Svanen, cirkulär ekonomi och miljöavtryck	764	763
1-8015 Ett innovativt och öppet Norden med välmående människor 2020	2.291	2.288
1-8016 Nordisk vägkarta för Blå Bioekonomi	2.291	2.288
1-8017 Socio-ekonomisk nytta av arktiska ytvatten i Norden	1.527	1.526
1-8018 The Rising North	3.818	3.814
<i>Formandskapspuljen, Danmark</i>	14.643	15.256
1-8008 Vækst	3.954	4.068
1-8009 Velfærd	4.072	4.068
1-8010 Værdier	4.072	4.577
1-8011 Det blå Arktis	2.545	2.543
<i>Formandskapspuljen, Island</i>	0	15.255
1-8005 Den nordiska spellistan	0	2.034
1-8006 Velfærdsvakten	0	3.051
1-8007 Bioekonomi-initiativet	0	10.170

Fortsættes næste side

Fortsat

	<i>Prioriteringspuljen</i>	46.656	29.874
1-8410	Politiska prioriteringar	7.126	6.102
1-8411	Politiske initiativer i nærområderne	8.593	3.432
1-8412	Till disposition för MR-SAM	5.283	0
1-8420	Profilering og positionering	10.180	10.170
1-8510	Nye tværgående initiativer	5.294	10.170
1-8520	Nordiska lösningar på globala samhällsutmaningar	10.180	0

TDKK		Budget 2017	Budget 2016
	Sum Fællesaktiviteter og Sekretariatet (MR-SAM)	111.081	109.424
	<i>Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter</i>	<i>31.837</i>	<i>31.274</i>
1-0410	Föreningarna Nordens Förbund	3.341	3.282
1-0425	Bidrag til Grønland	750	737
1-0435	Generalsekretærens disponeringsreserv	427	419
1-0460	Hållbar utveckling (tidigare Hållbart Norden)	3.132	3.077
1-1011	Informationsaktiviteter	5.345	5.250
1-1012	Norden i Fokus	4.766	4.362
1-1030	Hallo Norden	6.596	6.799
1-1036	Grænsehindringer i Norden	5.061	4.972
1-1050	Tjänstemannautbyte	1.194	1.173
1-2534	Bidrag til Nordisk sommaruniversitet (NSU)	1.225	1.203
	<i>Ministerrådets sekretariat (NMRS)</i>	<i>79.244</i>	<i>78.150</i>
1-0180	Ministerrådets sekretariat (NMRS)	79.244	78.150

TDKK		Budget 2017	Budget 2016
	Sum Internationalt samarbejde (MR-SAM)	55.261	68.919
1-0820	Kunskapsuppbygning och nätverk	17.876	27.560
1-0980	Partnerskab og grænseregionalt samarbejde	2.562	2.517
1-0960	NGO-virksomhed i Østersøregionen	6.548	6.432
1-0810	Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland	15.778	15.560
1-0850	Internationellt samarbete	1.815	1.783
1-0870	Arktisk samarbeidsprogram	9.024	8.864
1-0950	Hvideruslandsaktiviteter	0	4.574
1-0990	Samarbejde med Nordens naboer i Vest	1.658	1.629

TDKK		Budget 2017	Budget 2016
	Sum Uddannelse og forskning (MR-U)	221.541	222.919
	<i>Generelle uddannelses- og forskningsinnsatser</i>	3.376	3.316
2-2505	Dispositionsmedel Utbildning och forskning	3.376	3.316
	<i>Politikudvikling m.v.</i>	15.718	15.440
2-2544	Det nordiske sprogsamarbejde	7.123	6.997
2-2553	Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur	576	566
2-3127	Politikudvikling voksnes læring	8.019	7.877
	<i>Mobilitets- og netværksprogrammer</i>	80.306	77.713
2-2513	Nordplus	74.809	74.073
2-2515	Nordic Master Programme	5.497	3.640
	<i>Institution</i>	99.442	104.153
2-3100	NordForsk	99.442	104.153
	<i>Forskning i øvrigt</i>	22.699	22.297
2-3180	Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	9.320	9.155
2-3181	Nordiska Institutet för Sjörett (NIFS)	2.778	2.729
2-3182	Nordisk Institutt for Asiastudier (NIAS)	4.403	4.325
2-3184	Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)	4.498	4.418
2-3185	Nordisk Samisk Institutt (NSI)	1.700	1.670

TDKK		Budget 2017	Budget 2016
	Sum Social- og Helsepolitik (MR-S)	39.363	38.732
	<i>Projektmedel</i>	19.280	18.938
3-4310	Projekmedel - Social- och hälsovårdspolitik	5.748	4.646
3-4311	Nordisk helsesamarbejde – opfølgning af Bo Könbergs rapport	1.287	1.264
3-4320	Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder	1.163	1.142
3-4340	Nomesko og Nososko	1.959	1.924
3-4382	NIOM AS - Nordisk institutt for Odontologiske Materialer	9.123	9.962
	<i>Institutioner</i>	20.083	19.794
3-4380	Nordens Välfärdcenter (NVC)	20.083	19.794

TDKK		Budget 2017	Budget 2016
	Sum Kulturpolitik (MR-K)	174.413	170.551
	<i>Generelle kulturinnsatser</i>	51.496	51.085
4-2203	Dispositionsmidler Kultur	974	957
4-2205	Nordisk kulturfond	35.555	34.926
4-2206	Nordisk Råds priser	4.281	3.905
4-2208	Strategiska satsninger	10.686	11.297
	<i>Barn och unga</i>	6.250	6.139
4-2212	Nordisk Børne- og Ungdomskomiteé (NORDBUK)	6.250	6.139
	<i>Film och media</i>	31.846	31.283
4-2222	Nordisk Film- og TV-fond	28.849	28.339
4-2228	NORDICOM	2.997	2.944
	<i>Konstområdet</i>	31.820	31.258
4-2251	Kultur- og kunstprogrammet	16.813	16.516
4-2253	Nordisk oversættelsesstøtte	3.175	3.119
4-2254	Nordiskt-baltiskt mobilitetsprogram for Kultur	11.832	11.623
	<i>Nordiska kulturhus (institutioner)</i>	46.010	44.219
4-2270	Nordens hus i Reykjavik (NOREY)	11.148	9.880
4-2272	Nordens hus på Färöarna (NLH)	13.884	13.692
4-2274	Nordens institut på Åland (NIPÅ)	3.023	2.973
4-2277	Nordens institut på Grönland (NAPA)	6.507	6.417
4-2548	Kulturkontakt Nord (KKN)	11.448	11.257
	<i>Andra kultursatsninger</i>	6.991	6.567
4-2232	Prioriterede virksomheter	3.100	2.745
4-2234	Samisk samarbeid	3.891	3.822

TDKK		Budget 2017	Budget 2016
	Sum Jämställhet (MR-JÄM)	9.185	9.023
	<i>Projektmedel</i>	9.185	9.023
6-4410	Projektmedel - Jämställdhet	3.616	3.552
6-4420	MR-JÄMs stödordning	2.942	2.890
6-4480	Nordisk information for kunskap om kön (NIKK)	2.627	2.581

TDKK	Budget 2017	Budget 2016
Sum Fiskeri og havbrug, Levnedsmidler og Skovbrug (MR-FJLS)	40.219	39.572
5-6420 Ny nordisk mad	939	922
<i>Fiskeri</i>	6.416	6.303
5-6610 Projektmedel - Fiskeri	6.416	6.303
<i>Jord- og skovbrug</i>	27.074	26.659
5-6510 Projektmidler Jordbrug	382	375
5-6520 Nordiskt kontaktorgan för jordbruksforskning (NKJ)	848	833
5-6310 Projektmidler Skovbrug	317	311
5-6581 Samnordisk skogsforskning (SNS)	5.758	5.656
<i>Institutioner - jordbrug</i>	19.769	19.484
5-6585 Nordisk Genressource Center (NordGen)	19.769	19.484
<i>Levnedsmidler</i>	5.790	5.688
5-6810 Projektmedel - Levnedsmidler	5.224	5.132
5-6830 Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet	566	556

TDKK	Budget 2017	Budget 2016
Sum Nring-, Energi- og Regionalpolitik (MR-NER)	129.080	130.773
<i>Nring</i>	85.664	87.766
7-5140 Projektmidler Nring	2.056	2.020
7-5280 Nopef	15.698	15.420
<i>Institutioner - Nring</i>	67.910	70.326
7-5180 Nordisk Innovation (NI)	67.910	70.326
<i>Energi</i>	10.322	10.461
7-5141 Projektmidler Energi	4.276	4.200
<i>Institutioner - Energi</i>	6.046	6.261
7-3220 Nordisk Energiforskning (NEF)	6.046	6.261
<i>Regional</i>	33.094	32.546
7-5143 Impl. af samarbejtsprogram, demografi, arbetsgrupper och projekmedel - Regional	5.507	5.410
7-5151 NORA	6.858	6.737
7-5160 Grenseregionalt samarbeid	9.615	9.445
<i>Institutioner - Regional</i>	11.114	10.954
7-6180 Nordregio	11.114	10.954

TDKK		Budget 2017	Budget 2016
	Sum Miljø (MR-Miljø)	45.716	44.907
8-3310	Dispositionsmidler Miljø	4.686	4.313
8-3311	Miljøsektorens arbejdsgrupper	24.443	24.511
8-3312	Nordisk Råds miljøpris	835	610
8-3320	NEFCOS Miljøudviklingsfond	11.405	11.203
8-6720	SVANEN – Nordisk miljömærkning	4.347	4.270

TDKK		Budget 2017	Budget 2016
	Sum Arbejdslivspolitik (MR-A)	14.086	13.839
	<i>Projektmedel</i>	<i>10.625</i>	<i>10.436</i>
9-4110	Projektmidler i øvrigt - Arbejdsliv	1.064	922
9-4111	Arbejdsliv faste udvalg	4.620	4.661
9-4120	Nordjobb	3.272	3.214
9-4130	Kommunikation om arbejdsliv	1.669	1.639
	<i>Institutioner</i>	<i>3.461</i>	<i>3.403</i>
9-4180	Nordiska Institutionen för Vidareutbildning inom Arbetsmiljöområdet (NIVA)	3.461	3.403

TDKK		Budget 2017	Budget 2016
	Sum Ekonomi- og Finanspolitik (MR-Finans)	1.874	1.841
10-5210	Projektmedel- Ekonomi og finanspolitik	1.874	1.841

TDKK		Budget 2017	Budget 2016
	Sum Lagstifning (EK-LÄG)	1.430	1.405
11-7110	Projektmedel - Lagstiftning	1.430	1.405

Bilag 1

De nordiske institutioners bevillinger i national valuta		2017	2016	
MR-U				
2-3100	NordForsk	124.303.000	122.533.000	NOK
MR-S				
3-4380	Nordens Velfärdscenter (NVC)	25.104.000	24.743.000	SEK
MR-K				
4-2270	Nordens hus i Reykjavik (NOREY)	206.438.000	197.597.000	IKR
4-2272	Nordens hus på Färöarna (NLH)	13.884.000	13.692.000	DKK
4-2274	Nordens institut på Åland (NIPÅ)	405.800	399.000	EUR
4-2277	Nordens institut på Grönland (NAPA)	6.507.000	6.417.000	DKK
4-2548	Kulturkontakt Nord (KKN)	1.536.700	1.511.000	EUR
MR-FJLS				
5-6585	Nordisk Genressource Center (NordGen)	24.711.000	24.355.000	SEK
MR-NER				
7-5180	Nordisk Innovation (NI)	84.888.000	82.737.000	NOK
7-3220	Nordisk Energiforskning (NEF)	7.558.000	7.366.000	NOK
7-6180	Nordregio	13.893.000	13.693.000	SEK
MR-A				
9-4180	Institut för vidareutb.inom arbets- miljö (NIVA)	464.600	456.800	EUR

Bilag 2

Valutakurser og inflations- satser 2017

100 EUR	=	745	DKK
100 ISK	=	5,4	DKK
100 NOK	=	80	DKK
100 SEK	=	80	DKK

Danmark	1,4 %
Finland	1,1 %
Island	2,4 %
Norge	2,6 %
Sverige	1,46 %

Omregningsfaktoren for projektmidler er 1,8 %

Nordisk Ministerråd
Ved Stranden 18
1061 København K
www.norden.org

ANP 2017:706
ISBN 978-92-893-4857-7 (PRINT)
ISBN 978-92-893-4858-4 (PDF)